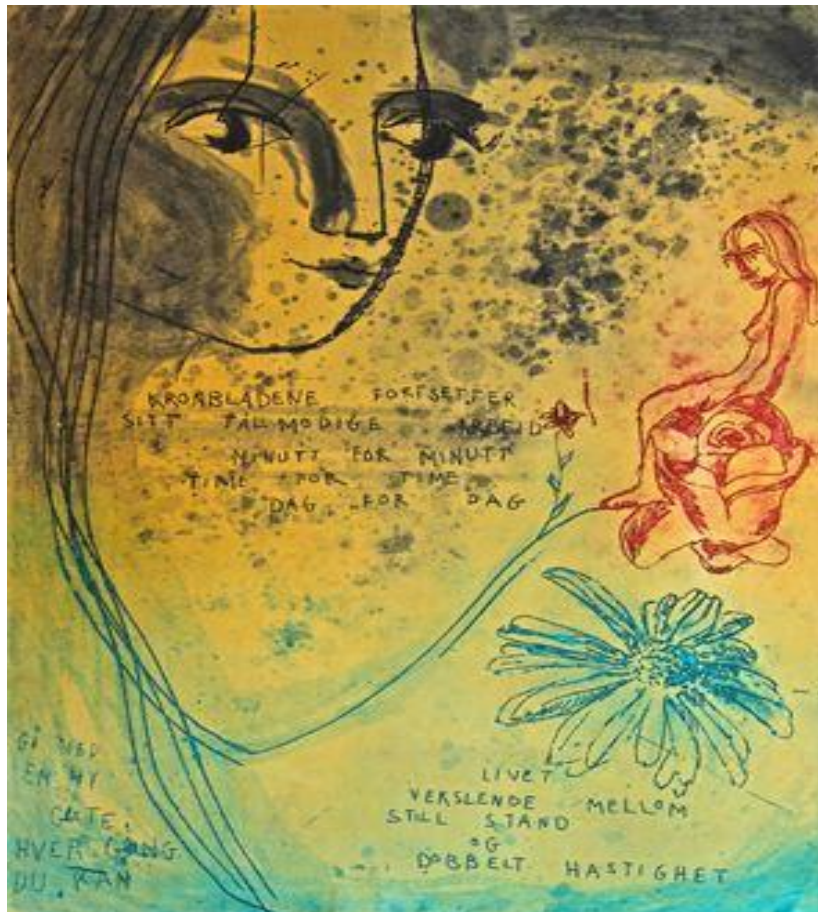

ÅRSBERETNING 2012

OSLO KRISESENTER

Björg Thorhallsdóttir

Denne årsmeldingen og regnskapet gir etter styrets oppfatning fyllestgjørende informasjon om resultatet av årets drift og om stiftelsens stilling ved årsskiftet. Det har ikke inntrådt forhold av vesentlig betydning for resultatet eller stiftelsens stilling etter avslutningen av regnskapsåret. På bakgrunn av årets resultat og en generell vurdering av framtidssiktene for virksomheten mener styret at det er grunnlag for fortsatt drift av Oslo krisesenter.

Innhold

1. Organisasjon	3
1.1 Organisasjonsform	3
1.2 Styrerepresentanter 2012	3
1.3 Krisesenterets formål.....	3
1.3.1 Bosenteret.....	4
1.3.2 Dagsenteret	4
1.3.3 Barneteamet	5
1.3.4 Bokollektivet.....	5
1.3.5 Avdeling for menn	6
1.4 Medlemskap i paraplyorganisasjon:	7
2. Økonomi	7
2.1 Finansiering.....	7
2.2 Revisjonsfirma	8
2.3 Personal	8
2.4 Antall stillingshjemler	9
2.5 Avlønning og forsikringsordninger	10
2.6 HMS	10
2.7 Sykefravær	11
2.8 Tiltak for likestilling	11
3. Krisesenterboligen og ytre miljø	11
4. Opplysningsplikt til barnevernet.....	12
5. Intern opplæring, kompetanseheving og samarbeidsmøter.....	12
5.1 Intern kompetanseutvikling.....	12
5.2 Ekstern kompetansegivende etterutdanning	13
5.3 Samarbeidspartnere og utadrettet virksomhet.....	13
5.4 Kompetanse hos ansatte	15
6. Særlig tilrettelegging.....	17
6.1 Belegg, tendenser og brukergrunnlag	17
6.2 Barn og unge.....	20
6.3 Mødre	22
6.4 Funksjonshemmede	22

6.5	Eldre	22
6.6	Kvinner med minoritetsbakgrunn	23
6.7	Andre prosjekter	24
6.8	Krisesenter for menn	25
6.9	Oslo Krisesenters plass i tiltakskjeden i Oslo Kommune	25
7.	Utfordringer	26
7.1	Utfordringer knyttet til kvinner med minoritetsbakgrunn, funksjonshemmede, eldre og barn 2008-2012.....	26
7.2	Løsninger tilknyttet kvinner med minoritetsbakgrunn, funksjonshemmede, eldre og barn.....	28
7.3	Utfordringer knyttet til samarbeid med vertskommune	32
7.4	Utfordringer knyttet til samarbeid med skandinaviske krisesentre/organisasjoner	34
7.5	Særlige utfordringer og løsninger i 2013	34

1. Organisasjon

1.1 Organisasjonsform

Oslo Krisesenter er en stiftelse, som ble opprettet med en stiftelseskapital på kr. 50.000,-. Oslo krisesenter utfører Oslo kommune sitt lovpålagte krisesenteroppdrag , og krisesenteret dekker og har ansvar for krisesentertilbudet i kommunen. Som eneste krisesenter i kommunen betjener Oslo Krisesenter hele Oslo kommunes befolkning.

Vi samarbeider med andre krisesentre i andre kommuner spesielt når det av sikkerhetsmessige hensyn ikke lar seg gjøre for voldsutsatte kvinner og deres barn å benytte seg av vårt krisesenter.

Oslo Krisesenters styre har det overordnede faglige, administrative og økonomiske ansvaret for virksomheten.

1.2 Styrerepresentanter 2012

Styret består av tre eksterne representanter og to representanter fra de ansatte.

Styreleder	Ragnhild Hennum	Professor Juridisk fakultet, Universitet i Oslo
Styremedlem	Rachel Eapen Paul	Likestillings og diskrimineringsombudet LDO Senior rådgiver
Styremedlem	Anne-Lise Ringerike	Virksomhetsleder Familiens hus, Hobøl Kommune
Styremedlem	Line Jenssen	Ansattes representant
Styremedlem	Linda Tørud Pettersen	Ansattes representant

1.3 Krisesenterets formål

Oslo Krisesenter er et døgnåpent lavterskel akutttilbud.

Formålet er å:

- Bistå mishandlede og/eller voldtatte kvinner, menn og deres barn. Arbeidet skal drives etter prinsippet "Hjelp til selvhjelp", og på brukernes egne premisser.
- Bekjempe kvinneundertrykking med særlig ansvar for å påpeke forhold i samfunnet som legitimerer, underbygger og opprettholder kjønnsbestemt, privat vold. Oslo Krisesenter skal spre kunnskap om kvinnemishandling overfor publikum generelt, politikere og fagmiljøer.

Oslo Krisesenter betjener en døgnåpen, akutt hjelpetelefon. Rosaprojektets (kvinner utsatt for menneskehandel) døgntelefon er også tillagt Oslo Krisesenter etter ordinær kontortid og når de ansatte er på reiser, seminar etc.

Oslo Krisesenters tilbud er organisert i fire seksjoner med hver sin seksjonsleder og en prosjektavdeling. Daglig leder og seksjonslederne utgjør Oslo Krisesenters lederteam.

I løpet av 2012 er Bosenterets barneteam og Bosenterets kvinneteam slått sammen til en seksjon. Det ble også opprettet en egen mottaksseksjon med fast ansatte. Dette ble gjort for å imøtekomme et økt press fra eksterne samarbeidspartnere og brukere på en faglig og profesjonell måte. Mottaksteamet har en egen koordinator, men er underlagt seksjonsleder på Bosenteret. Lederteam består derfor nå av daglig leder og tre seksjonsledere.

1.3.1 Bosenteret

Bosenteret mottar, kartlegger og tilbyr et lavterskel, midlertidig botilbud til kvinner og deres barn som er i akutt krise som følge av fysisk og psykisk vold i nære relasjoner.

I tillegg til å stabilisere kvinner og barn gjennom samtaler og omsorg, hjelper bosenteret kvinnene med å komme i kontakt med andre instanser som f. eks politi, helsetjeneste, bistandsadvokat, NAV- kontorer mm.

1.3.2 Dagsenteret

Dagsenteret er et tilbud til kvinner og barn som ikke har bodd på senteret, eller kvinner og barn som har benyttet seg av botilbudet tidligere. Tilbudet omfatter råd og veiledning, individuelle samtaler, kurs, gruppesamtaler og nettverkssamlinger.

Det er også etablert et gratis advokattilbud finansiert av Politi- og Justisdepartementet, og dager for praktisk hjelp til våre nåværende og tidligere brukere.

Det ble i 2009 opprettet en egen avdeling for kvinner utsatt for menneskehandel ved Oslo Krisesenter (Rosaprojektet). Denne avdelingen er organisert under Dagsenteret.

1.3.3 Barneteamet

Det ble i 2009 opprettet et barneteam med egen seksjonsleder for barne- og ungdomsarbeidet ved Oslo Krisesenter. Barne- og ungdomsteamet skal sikre at barn og unge får en individuell tilpasset oppfølging, og har ansvaret for å koordinere alle aktiviteter for barn og unge og deres mødre i perioden de bor på Oslo Krisesenter.

Omfanget av volden barna har blitt utsatt for blir kartlagt gjennom samtaler med barna og mødrene, og teamet samarbeider med bydelenes barneverntjenester, barnehager og skoler, barne- og ungdomspsykiatrien og en rekke frivillige organisasjoner.

Barneteamet ble i 2012 innlemmet i bosenterseksjonen, og seksjonslederen for barneteamet overtok seksjonslederansvaret for hele Bosenteret.

1.3.4 Bokollektivet

Bokollektivet gir et tilbud til minoritetskvinner som er på flukt fra familien grunnet tvang, trusler eller vold, herunder tvangsekteskap enten før eller etter inngått ekteskap. Bokollektivet består av 5 hybler. Det bodde 21 unge jenter i Bokollektivet i 2012. Bokollektivet fulgte i tillegg opp 34 tidligere beboere.

Oslo Krisesenter ved Bokollektivet ble i 2009 tildelt et bo- og oppfølgingstilbud i samarbeid med Ungbo. Prosjektets målgruppe var ungdom over 18 år som er utsatt for tvangsekteskap eller trusler om tvangsekteskap, og prosjektet disponerte 3 leiligheter ved oppstart. Dette tilbudet ble i 2010 utvidet med 4 leiligheter, slik at det nå er totalt 7 leiligheter i prosjektet. Det bodde 16 unge jenter og gutter i leilighetsprosjektet i løpet av 2012. Leilighetsprosjektet hadde i tillegg kontakt med 16 tidligere beboere i løpet av året.

Bokollektivet opprettet i 2012 med eksterne midler en nettverksgruppe «Sammen» og en mødregruppe for tidligere beboere i Bokollektivet og Leilighetsprosjektet. Nettverksgruppen hadde i 2012 48 brukere og mødregruppa besto av 7 unge mødre i 2012.

Bokollektivet og leilighetsprosjektet skriver egne prosjektrapporter.

1.3.5 Avdeling for menn OKM

Krisesenter for menn ble opprettet som en prosjektavdeling sommeren 2010, og har etablert et botilbud for menn som ikke er samlokalisert med kvinnenens botilbud. Krisesenteret for menn er i vår i 2011 organisert som et prosjekt under Bokollektivet. Avdelingen videreføres i 2012 som egen avdeling, men fremdeles under Bokollektivet. Avdelingen har både et bosenter og et dagtilbud for voldsutsatte menn og deres barn. Det bodde 26 menn og 2 barn på OKM i 2012. 39 menn benyttet seg av OKMs dagtilbud.

Krisesenteret for menn skriver egen årsberetning. For ytterligere informasjon om dette tilbudet henvises til denne.

1.4 Medlemskap i paraplyorganisasjon:

Stiftelsen Oslo Krisesenter er medlem i Krisesentersekretariatet og arbeidsgiverorganisasjonen HSH.

De ansatte er medlemmer i KLP, i henhold til selskapets forskrifter.

Oslo Krisesenter er organisert som organisasjon i arbeidsgiverorganisasjonen Virke.

2. Økonomi

2.1 Finansiering

Oslo krisesenter ble i 2012 finansiert gjennom kommunale midler.

Offentlig finansiering til krisesenteret for kvinner var i 2012 kr. 21 374 979,-.

Oslo krisesenter fikk i tillegg innvilget kr 1 898 174 til et krisesenter for menn (OKM). OKM skriver egen årsberetning.

Oslo Krisesenter har gjennomført følgende prosjekter i 2012:

- Voldsutsatte kvinner i fengsel (Justisdepartementet)
- Rosaprojektet, botilbud og døgntelefonvakt (Justisdepartementet)
- Tiltak for kvinner utsatt for menneskehandel og prostitusjonsfeltet (Justisdepartementet)
- Advokatvakt for voldsutsatte kvinner, menn og barn (Justisdepartementet)
- Utarbeiding og gjennomføring av en kursrekke om vold og reaksjoner på vold for prostituerte i samarbeid med Prosjektet (Justisdepartementet)
- Nettverk for kvinner med minoritetsbakgrunn (Gjensidigestiftelsen)
- Tiltak til barn og unge (Sparebankstiftelsen DNBnor)
- Kompetanseutveksling med ledere for Kvinneorganisasjoner i Irak (IMDI)
- Sammen, nettverksgruppe for unge jenter som har brutt med familien (Rådet for psykisk helse/ekstrastiftelsen)
- Mødregruppe for unge mødre som har brutt med familien sin (IMDI)
- Gutteprosjekt, holdningsbearbeiding av unge minoritetsgutter (brødre) (IMDI)

Det er skrevet egne prosjektrapporter for alle prosjektene.

Pengegaver og annen støtte:

Oslo krisesenter er tildelt kr 100 000,- pr år i 3 år fra Kvinne- og familieforbundet.

Krisesentersekretariatet ga før jul kr 160 000 til julefeiring på Oslo Krisesenter som følge av en stor pengegave fra Gjensidigestiftelsen juleaksjon. Krisesenteret mottok

også små pengebeløp og gaver til kvinner og barn fra Krisesentersekretariatet gjennom diverse fond.

I tillegg mottok Oslo Krisesenter gaver fra private givere, blant andre arkitektfirmaet Solheim Jacobsen, Mary Kay og Stormberg, den amerikanske kvinneforeningen i Oslo, Discovery Channel. Paleet i Oslo og Hotellkjeden Choice, diverse jubilarer og brudepar

Alle pengegaver er regnskapsført og revidert av revisor.

I 2012 har vi som tidligere år gjennom Johan Andresen hatt mulighet til å benytte oss av fire hytter i idylliske omgivelser litt utenfor Oslo. Hyttene ble flittig brukt gjennom hele sommerhalvåret.

Offentlig finansieringen av Bokollektivet var på kr 4 020.848,-. Tilleggsfinansieringen var på kr 330 000,- (beboerbetalning) og kr 1 344 198,- i offentlige midler til et samarbeidsprosjekt med Ungbo om et bo- og støttetilbud til ungdom over 18 år som er utsatt for tvangsekteskap eller trusler om tvangsekteskap. (Leilighetsprosjektet) I 2013 overtar Oslo Krisesenter ved Bokollektivet hele dette prosjektet.

Bokollektivet mottok i tillegg i 2012 kr 1 193 000,- i prosjektmidler for bl a å etablere diverse nettverk for tidligere beboere.

Bokollektivet mottok i også gaver og støtte til kompetansehevende tiltak for ansatte og fritidstiltak til beboerne. Se Bokollektivets egen prosjektrapport.

2.2 Revisjonsfirma

Oslo krisesenter har ekstern regnskapsfører og autorisert revisor; Berge og Lundal Revisjonsselskap AS, Tullinsgate 2, 0166 Oslo
Revisorgodkjent regnskap for 2012, ligger ved denne årsrapporten.

2.3 Personal

Personalet ved Oslo Krisesenter holder en høy faglig standard. Gjennom mer enn 30 års erfaring i arbeid med voldsutsatte kvinner og barn, har vi opparbeidet oss en eksepsjonell realkompetanse. Alle som har blitt ansatt ved Oslo Krisesenter de siste årene, har treårig høyskoleutdanning eller universitetsutdanning. Ved tilsettelser legges det vekt på personlig egnethet, kompetanse på vold og reaksjoner på vold, og kunnskap om det øvrige støtte og hjelpeapparatet i kommunen. Flere ansatte har annen etnisk bakgrunn enn norsk, og mange ansatte behersker flere språk.

2.4 Antall stillingshjemler

Oslo Krisesenter har i 2012 hatt 29.06 hele årsverk inkludert prosjektstillinger. 1 av disse er en lærlingstilling, 1 er en seksjonslederstilling vi har holdt vakant deler av året, og 1 er en rengjøringsassistentstilling. Den sistnevnte er avviklet, og vi kjøper tjenester fra et rengjøringsfirma i stedet.

Totalt har Oslo Krisesenter og Bokollektivet med alle prosjekter i 2012 hatt 52 ansatte totalt, fordelt på 40,56 hele årsverk. Alle ansatte er kvinner.

Bemanningsplan ved utgangen av 2012

Oslo Krisesenter - 150		Fast ansatte	
St-%	Antall		Årsverk
100,00 %	20 (inkludert 1 lærling)		20,00
80,00 %	1		0,80
50,00 %	2 (totalt 100% begge)		1,00
20,00 %	1 (totalt 70%)		0,20
75,00 %	1 Nattevakter		0,75
53,50 %	5 Nattevakter		2,68
34,50 %	1 Helgevakter		0,35
27,50 %	1 Helgevakter		0,28
12,50 %	6 Helgevakter		0,75
26,50 %	1 Vaktmester		0,27
Sum hjemler/årsverk		39	27,06

Prosjekter		Engasjementer (under Oslo Krisesenter)	
St-%	Antall		Årsverk
50,00 %	1 Fengsel 101		0,50
50,00 %	1 Fengsel 101		0,50
50,00 %	1 Rosa 96		0,50
50,00 %	1 Nettverk Gjensidigestiftelsen 112		0,50
Sum hjemler/årsverk		4	2,00

Tilbud til menn - 253		Fast ansatte	
St-%	Antall		Årsverk
100,00 %	2		2,00
Sum hjemler/årsverk		2	2,00

Bokollektivet - 250**Fast ansatte**

St-%	Antall	Årsverk
100,00 %	5	5,00
Sum hjemler/årsverk		5,00

Leilighetsprosjektet - 251**Engasjementer (under Bokollektivet)**

St-%	Antall	Årsverk
100,00 %	2	2,00
50,00 %	1	0,50
Sum hjemler/årsverk		2,50

Nettverk - 256**Engasjementer (under Bokollektivet)**

St-%	Antall	Årsverk
100,00 %	1	1,00
Sum hjemler/årsverk		1,00

Holdningsarb. Gutter - 257**Engasjementer (under Bokollektivet)**

St-%	Antall	Årsverk
50,00 %	1	0,50
Sum hjemler/årsverk		0,50

Nettverk mor - barn - 258**Engasjementer (under Bokollektivet)**

St-%	Antall	Årsverk
50,00 %	1 (totalt 100%)	0,50
Sum hjemler/årsverk		0,50

Totalt antall hjemler: 56 (4 ansatte i flere delt.stillinger, dvs. 52 hoder)

Totalt antall årsverk: 40,56

2.5 Avlønning og forsikringsordninger

De ansatte lønnes etter avtale, med tilnærmet kommunal tariff. De ansatte er medlemmer i KLP, det er tegnet yrkesskadeforsikring og gruppelivsforsikring for alle.

2.6 HMS

Oslo Krisesenter utvikler kontinuerlig sitt arbeid med Helse, Miljø og Sikkerhet. Krisesenteret gjennomfører brannøvelser, branninspeksjoner og andre lovpålagte tiltak. Det legges også stor vekt på det psykososiale arbeidsmiljøet.

I forbindelse med lovpålegging i 2010, utarbeidet Oslo Kriesesenter en egen Internkontroll og HMS perm med prosedyrer og rutinebeskrivelser. Denne revideres hvert halvår.

Det er i løpet av 2012 foretatt nyvalg av verneombud ved Oslo Kriesesenter. Alle disse 3 har gjennomført kurs for verneombud i løpet av året, og det er utarbeidet handlingsplaner for HMS-tiltak i alle seksjoner. Alle verneombud har fått kurs i HMS arbeid, det samme har to av seksjonslederne.

I løpet av de siste månedene i 2012, ble alle vinduer i bygningen skiftet ut. Dette vil ha mye å si for temperaturen i huset. Det ble også utført en oppussing av fasaden.

2.7 Sykefravær

Oslo Kriesesenter med Bokollektivet og prosjektene hadde i 2012 et sykefravær på 9,62 %. 8,83 % av disse er langtidssykemeldinger.

2.8 Tiltak for likestilling

Oslo Kriesesenter har bare kvinnelige ansatte. Dette er nedfelt i Oslo Kriesesenters vedtekter. Vi utlyser våre stillinger i henhold til gjeldende regelverk.

3. Kriesesenterboligen og ytre miljø

Oslo Kriesesenter leier lokaler i en 5 etasjers bygård i Oslo sentrum. Gården er bygget i 1889. Lokalene er i alt på 3000 m², hvorav Oslo Kriesesenter disponerer 2 800 m². Bosenteret disponerer 25 soverom med sengeplasser til kvinner og deres barn, 3 kjøkken og 2 stuer, og 4 våtrom. Oslo kriesesenter har 4 rom for barne- og ungdomsaktiviteter; et lekerom, et ungdomsrom, et samtalerom og et rom til undervisning. Bygården har innlagt heis, og har ett beboelsesrom med bad og toalett tilrettelagt for rullestolbruker.

Det er felles skrivestuer for personalet og samtalerom og møterom til bruk for mottakssamtaler, samarbeidsmøter og individuelle og gruppesamtaler både for beboere og dagbrukere. Det er i tillegg en konferansesal for store forsamlinger som kursvirksomhet, nettverksarbeid, fester med mer. Av sikkerhetsmessige årsaker er det to adskilte innganger til kriesesenteret. Begge inngangene er videoovervåket, og har egen sluse.

Driften av Oslo Kriesesenter forurenses ikke det ytre miljø.

Bokollektivet disponerer en loftsetasje med 5 hybler, felles stue og kjøkken og aktivitetsrom, totalt på 200 m². I tillegg disponerer leilighetsprosjektet 7 leiligheter rundt om i Oslo by i samarbeid med Ungbo.

Krisesenteret for menn disponerte også i 2012 to leiligheter, en liten ettromsleilighet, og en leilighet med 3 enkeltrom og felles kjøkken, bad og stor stue med ekstra sovemuligheter. Krisesenteret for menn har i tillegg et eget kontor og et samtalerom for dagsamtaler og et mottak som er plassert et annet sted enn botilbudet.

4. Opplysningsplikt til barnevernet

Oslo Krisesenter melder bekymring til barneverntjenesten når det foreligger forhold som nevnt i barnevernloven § 6-4 annet ledd, og i henhold til Lov om krisesentertilbud. Vi ser imidlertid at de fleste familiene som benytter seg av vårt tilbud allerede er i kontakt med barnevernet før de kommer til oss.

Det er ytterst få av barna som forlater Oslo Krisesenter uten at barnevernet er involvert på en eller annen måte. Mange av barna har allerede barnevernsak når de kommer til krisesenteret. Det ble i 2012 sendt 90 bekymringsmeldinger til barnevernet fra Oslo Krisesenter, og det ble svart på 53 anmodninger om opplysninger fra barneverntjenestene. Hvis mor flytter hjem til en voldelig far med barna, sendes det alltid bekymringsmelding til barnevernet. Samarbeidet med barnevernet kommer vi tilbake til senere i rapporten.

5. Intern opplæring, kompetanseheving og samarbeidsmøter

5.1 Intern kompetanseutvikling

Det er avholdt månedlige fagdager for de ansatte med ulike tema, og workshops med interne og eksterne forelesere. Alle nyansatte får internt kurs i voldsproblematikk, traumbearbeiding og annen metodikk.

Seksjonslederne har daglig saksveiledning for de ansatte, og det er faste ukentlige fag- og teammøter på de ulike avdelingene. Det avholdes ledermøter ukentlig.

Det ble i 2011 utarbeidet grunnlagsdokument og fagpermer for de forskjellige seksjonene ved Oslo Krisesenter. Dette arbeidet er videreført i 2012.

Ansatte er i tråd med Oslo Krisesenters rutiner kurset i brannvern og førstehjelp.

5.2 Ekstern kompetansegivende etterutdanning

I 2012 deltok 12 ansatte på Kriesesenterutdanning ved RVTS- regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging. Daglig leder sitter i styringsgruppa for denne utdanningen.

En ansatt har gjennomgått en ettårig etterutdanning i Vold i nære relasjoner og aggresjonsproblematikk i regi av Høyskolen i Tromsø.

Lederteam startet i 2010 lederteam-opplæring med ekstern konsulent. Dette arbeidet ble videreført i 2011 og 2012.

5.3 Samarbeidspartnere og utadrettet virksomhet

Oslo Kriesesenter ble i 2012 overført fra Barne- og familieetaten i Oslo kommune til Anskaffelsesavdelingen i Velferdsetaten. Vi har rapportert til Velferdsetaten i 2012. Det ble i 2012 besluttet at Oslo Kriesesenter skulle konkurranseutsettes fra 2014.

Oslo Kriesesenter har en rekke kommunale og private samarbeidspartnere. Våre nærmeste samarbeidspartnere er de forskjellige bydelers NAV-kontor og barneverntjenester. I tillegg har vi et utstrakt samarbeid med Oslo Kommunes akutt-tjenester som politiet, sosial vaktjeneste og barnevernvakta. Vi samarbeider også med de ulike familievernkontorene, BUP-barne- og ungdomspsykiatriske poliklinikker og DPS-distriktpsikiatriske poliklinikker.

For spesielle brukergrupper har vi inngått samarbeid med en rekke instanser som f. eks Barnehuset, Vern for Eldre, Prosjenteret, Nadheim og Rosaprojektet.

Vi har også et nært samarbeid med IMDi, Kompetanseteamet mot tvangsekteskap, Rødekorstelefonen om tvangsekteskap og kjønnslemlestelse, RVTS, NKVTS, Familievernkontorene, Brobyggerprosjektet og Senter for migrasjonshelse.

I forbindelse med opprettelse av Kriesesenteret for menn er det inngått et nært samarbeid med Reform-Ressurscenter for menn.

Oslo Krisesenter har et godt nettverk av advokater, med ulike spesialfelt, som vi henviser beboere og/eller dagbrukere til når de har behov for juridisk bistand.

Det er i tillegg opprettet en advokatvakt på senteret. Advokatvakten har fast møtetid, og benyttes av brukere for drøfting av juridiske problemstillinger. Vaktordningen rullerer i advokatnettverket, og tilbudet er gratis, (finansiert av Justisdepartementet). I 2012 var det 168 kvinner som benyttet seg av advokatvakta ved Oslo Krisesenter

I 2010 utvidet vi tilbudet gjennom å inngå et samarbeid med JURK - juridisk rådgivning for kvinner. JURK kurser kvinner og ansatte i aktuelle tema rundt oppholdstatus, skillsmisse, barnefordeling, samvær etc, og gir generell advokathjelp utover det advokatene kan bistå med innenfor deres økonomiske rammeverk for fri rettshjelp. Dette samarbeidet er blitt videreført i 2011 og 2012.

Ansatte har vært innkalt som vitner i straffesaker for kvinner og barn, og i saker om barnefordeling. Hovedkontakter for barn kan være setteverge ved avhør av barn. Det er inngått et samarbeid med Barnehuset, og Oslo Krisesenters ansatte er med som støtte ved avhør av barn.

Vi har hatt studenter hele året; studentene er i hovedsak innen barnevern - og sosionomstudier, juss og politistudier. I tillegg har vi ofte besøk av studenter som intervjuer ansatte i forbindelse med prosjekter og oppgaver. Vi har også deltatt i og vært informanter i diverse forskningsprosjekter og bokprosjekter om vold i nære relasjoner og konsekvenser av dette for kvinner, barn og menn.

Oslo Krisesenter ble i 2011 godkjent som Opplæringsbedrift. Vi har på bakgrunn av dette også i 2012 hatt en lærling fra videregående, Helse og sosialfag i samarbeid med Utdanningsetaten.

Gjennom året har vi hatt besøk fra ulike organisasjoner; statlige og kommunale politikere og byråkrater både fra Norge og andre land. Vi har hatt besøk av diverse fagfolk, byråkrater og politiske delegasjoner fra innland og utland.

Vi har også hatt studiebesøk og kompetanseutveksling mellom diverse nasjonale og internasjonale krisesentre.

Daglig leder sitter i en referansegruppe for kvinneorganisasjoner som etablerer og drifter sentre for voldsutsatte kvinner og deres barn i Irak. Hun var i den forbindelse også i år i Midtøsten i juni 2012 for erfaringsutveksling og utvikling av tiltakene. Prosjektet er finansiert av den norske ambassaden i Amman, Jordan.

Daglig leder ble i 2012 invitert til Estland gjennom Helsingforskomiteen for å etablere kontakt med mulige samarbeidspartnere .

Ansatte har i mange forskjellige sammenhenger holdt foredrag, innlegg og hatt workshops om kvinner og barn utsatt for vold i nære relasjoner. Vi har deltatt både på

konferanser for politikere, samarbeidspartnere og ulike brukerorganisasjoner både i Norge og utlandet.

Daglig leder har deltatt i panel ved Litteraturhuset og Ligestillingsombudet, og undervist blant andre Kvinnepanelet og Redd Barna.

I tillegg har vi undervist i temaer knyttet til vold i nære relasjoner blant annet i regi av HiBu, R-BUP, Bufdir, Legevakta, Politihøyskolen, Politidirektoratet, Politistasjoner, Jurk og Utlendingsnemnda, UDI, UNE og Familievernkontorene, diverse bydelers NAV kontor, barnevernkontor, barnehageansatte og helsesøstre, div norskundervisningsarenaer for minoritetskvinner og Sanitetskvinnene, m.fl

Oslo Krisesenters egne kurs for voldsutsatte kvinner ble i 2011 utvidet med et nytt tema om æresrelatert vold.

Det er i tillegg blitt utarbeidet egne kurs for samarbeidspartnere og frivillige tilknyttet Oslo Krisesenter. Det blir også holdt kurs og oppfølging i forbindelse med utfordringer knyttet til samvær etter brudd med voldsutøver.

Vi inngikk i 2011 et samarbeid med Pro-senteret for kursing av deres brukere om vold og reaksjoner på vold. Kursene har blitt avholdt i Pro-senterets lokaler på ettermiddag og kveldstid.

De ulike rusinstitusjonene i Oslo benytter seg jevnlig av Oslo Krisesenters kunnskap om voldsutsatte kvinner på sine interne fag- og kompetansetiltak.

Gjennom Oslo Krisesenters mange prosjekter har daglig leder og prosjektledere deltatt i flere styringsgrupper blant annet i samarbeid med Fengselsvesenet, Rosa – prosjektet og ulike frivillige organisasjoner som Røde Kors og Frivillighetssentralene.

Ansatte ved Oslo Krisesenter blir ofte kontaktet av presse, journalister og en rekke skribenter. Daglig leder uttaler seg i den forbindelse i diverse medier både innenlands og utenlands.

Vi utarbeidet i 2010 et diasshow om det å være utsatt for psykisk vold, som også i 2012 ble sendt i TV2s reklamefrie dager i høytidene.

Vi er så heldige at vi får bruke bildene til Bjørg Thoraldsdottir som illustrasjoner til alt vårt informasjonsmateriell.

5.4 Kompetanse hos ansatte

De fleste ansatte ved Oslo Krisesenter er høyskole- og/eller universitetsutdannet. I tillegg har alle opparbeidet seg høy kompetanse på voldsproblematikk og det å være voldsutsatt, hvordan kartlegge og stabilisere kvinner og barn i krise og hvordan

hjelpe kvinner og barn til å få den hjelpen de har rett på. De fleste har i tillegg erfaring fra barnevern, sosialkontor, boligkontor, ulike asyltiltak og hjelpeorganisasjoner fra tidligere arbeidsforhold.

I 2011 startet Oslo Krisesenter en prosess for å utarbeide grunnlagsdokumenter og fagpermer til bruk blant personalet. Disse dokumentene revideres hvert halvår. Dette arbeidet ble videreført i 2012

Daglig leder og seksjonsledere deltar på årsmøter og fagdager i regi av Krisesentersekretariatet.

Ledere og ansatte har blant annet deltatt og medvirket i konferanser og seminarer arrangert av:

Justisdepartementet

Barne og familie og likestillingsdepartementet

ATV - Alternativ til vold

Krisesentersekretariatet

Rosa – prosjektet - prosjekt for kvinner utsatt for menneskehandel,

R-BUP - Regionsenter for barn og unges psykisk helse

Buf-Etat Spisskompetansekongress

RVTS - Regionalt ressursenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging,

NKVTS - Nasjonalt kunnskapssenter om vold og traumatisk stress

VIVAT - Vivat selvmordsforebygging

Bufdir - Barne-, ungdoms- og familiedirektoratet

ImDi- Integrasjon og mangfoldsdirektoratet

UDI - Utlendingsdirektoratet

LDO – Likestilling og diskrimineringsombudet

BLID - Barne-, likestillings- og integreringsdepartementet

Røde Kors

MiRA senteret - Ressursenter for kvinner med minoritetsbakgrunn,

IKAF - Irakisk kurdisk asylsøker og flyktningsorganisasjon

FAFO - Forskningsstiftelsen.

ISOP – Institutt for sosial planlegging

Gatenærkonferansen

Sanitetskvinnene

Prosjektkonferanse ekstrastiftelsen

IHSG Internasjonal helse og sosialgruppe

Reform

Familievernkontorene

Jurk – Kvinnelige jusstudenter

Barneteamet ved Oslo Krisesenter ble i 2012 hedret som "Årets sosialarbeider" av FO.

Seksjonsleder ved Bokollektivet ble i 2012 hedret som "Årets samarbeidspartner" av IHSG.

6. Særlig tilrettelegging

6.1 Belegg, tendenser og brukergrunnlag

Beboere:

Det bodde totalt 346 kvinner og 292 barn på Oslo Krisesenter i 2012.

I tillegg bodde det 26 menn og 2 barn på OKM, Oslo Krisesenter for menn.

Ca 15 % av kvinnene var etnisk norske. De resterende 85 % var ikke etnisk norske. Ikke etnisk norsk, defineres her som født i utlandet eller av foreldre født i utlandet.

22, 2 % av kvinnene som bodde på Oslo Krisesenter i 2012 var mellom 18 og 23 år. 50 % av kvinnene var under 30 år og 81 % var under 40 år. 17,1 % var mellom 40 år og 50 år og 2 % var over 50 år.

66,6 % av kvinnene var gift eller samboer med overgriper. 24,7 % angir flere enn en overgriper. 43 % av kvinnene opplyser at volden har pågått i ett til fire år. 25,5 % har levd i volden mer enn fem år, og bare 4 % angir at de oppsøker krisesenteret på bakgrunn av et engangstilfelle. Dette er et sammenfallende bilde med foregående år, men med en liten reduksjon av tilfeller som har levd med vold i mer enn 5 år.

18 % av kvinnene angir at de er hjemmearbeidende, 30 % lever på trygd eller pensjon, 18 % angir at de er utearbeidende fulltid, 7 % angir å være utearbeidende deltid, 14 % er under utdanning, og de resterende deltar på diverse kurs. 9,5 % angir at de er arbeidssøkende. Dette er også et sammenfallende bilde med tidligere år.

28 % av kvinnene som bodde på Oslo Krisesenter i 2012 kom på eget initiativ. 23,5 % ble henvist av politiet. 11 % kom via en venn og/eller bekjent, resten kom via samarbeidspartnere, hvorav barnevernet henviste 9 % og legevakta 8 %. Resten av henvisningene kom fra advokater, familievernkontorer, NAV kontor, flyktningsinstanser, skoler og andre krisesentre.

Når kvinnene forlater Oslo Krisesenter, viser det seg at 10,5 % flytter direkte hjem igjen til overgriper. 14 % flytter til ny/annen bolig, 18 % flytter hjem til egen bolig (uten overgriper). De resterende 57,5 % flytter til forskjellige midlertidige botilbud, enten gjennom det offentlige eller til slektninger og venner. En økning av kvinner fra tidligere år flytter ut i midlertidige ordninger. Dette er samme tendens som foregående år.

25 % av kvinnene som søkte tilflukt på Oslo Krisesenter i 2012 hadde vært tidligere beboere enten samme år eller tidligere år. 12,5 % hadde vært i kontakt med Oslo Krisesenters dagtilbud i løpet av 2012 eller tidligere år.

Tendenser:

De fleste kvinner som oppsøker Oslo Krisesenter for beskyttelse er unge minoritetskvinner, de har levd flere år i vold, og de kommer til krisesenteret hovedsakelig på eget initiativ eller via politiet. Politiet er den samarbeidspartner som henvender seg til oss oftest med voldsutsatte kvinner og barn. Deretter kommer barneverntjenesten og legevakten

25 % av kvinnene har levd med vold i mer enn 5 år, en nedgang på 5 % fra i fjor. Vi ser en tilsvarende økning på de kvinnene som har levd med vold mellom 1 til 4 år. 1 av 4 oppgir flere enn en overgriper, i hovedsak dreier dette seg om svigerfamilie eller brødre. 90 % flytter ikke tilbake til overgriper, men forsøker å re-etablere seg på forskjellig vis. Antall kvinner som flytter til diverse midlertidige botilbud er økende også i år. Det er grunn til å tro at veien fra midlertidige ordninger og hjem til overgriper er kort.

Ca halvparten av kvinnene som søker tilflukt på Oslo Krisesenter har mindreårige barn. Mer enn halvparten av barna er under skolealder.

Bodager:

Antall bodøgn for kvinner i 2012 var totalt 7204, en økning på ca 500 bodøgn fra 2011 grunnet flere beboere. Dette utgjør en gjennomsnittlig botid på 20,82 døgn, en gjennomsnittlig liten reduksjon pr kvinne fra 2011.

Antall bodøgn for barna utgjorde i 2012 6891, en gjennomsnittlig botid på 23,59 døgn pr barn.

For belegg for menn ved Oslo Krisesenter i 2010, se egen årsberetning.

Tendenser:

Gjennomsnittlig bodøgn for kvinner og barn er noe redusert også i 2012. Oslo Krisesenter har hatt som mål å redusere botiden de siste årene. Dette fordi vi i tidligere år har opplevd at vi har måttet videresende kvinner til andre krisesentre fordi vi ikke har hatt kapasitet til å ta imot nye brukere. Grunnen var at kvinner og barn ble boende på Oslo Krisesenter utover den akutte fasen. Det har vært viktig å understreke for våre samarbeidspartnere at Oslo Krisesenter er Oslos eneste akuttiltak for voldsutsatte kvinner og barn, og at senteret må bli brukt som dette. Oslo Krisesenter bruker ca 4 uker på å stabilisere kvinner og barn og etablere kontakt med det øvrige hjelpeapparatet. I løpet av 4 uker er som regel også eventuell voldsalarm og besøksforbud på plass.

Det å skaffe bolig i Oslo, er ikke enkelt. Vi ser at mange kvinner og barn etableres i midlertidige ordninger på bakgrunn av dette. Dette er bekymringsfullt, og muligens årsaken til antall gjengangere ved Oslo Krisesenter. Vi har sett denne tendensen de seneste årene, og har på bakgrunn av dette søkt om midler til en stilling ved Oslo Krisesenter som skulle øremerkes boligframskaffelse. Dette er ikke blitt innvilget.

Dagbrukere:

I 2012 var det 2123 besøk av dagbrukere, som kom til samtaler, kurs, grupper, nettverk og for å få praktisk hjelp.

Tendenser:

Kvinnene som benytter seg av dagtilbudet ved Oslo Krisesenter er i hovedsak eldre enn de kvinnene som bor på OK og langt flere av dem er i arbeid, (40,2 % i full tid 10,2 % i deltid). De er som oftest skilt fra overgriper og kommer oftere på eget initiativ for å be om hjelp (52 %). Langt de fleste av disse kvinnene har barn, som oftest med overgriper.

Dagbrukerne kan deles inn i to like store grupper, de som har vært tidligere beboere, og de som kun bruker krisesenterets dagtilbud. Dagbrukerne oppsøker Oslo Krisesenter for individuelle samtaler og gruppesamtaler for bearbeiding av traumer og voldsopplevelser. Mange trenger råd og veiledning i forbindelse med pågående rettsaker, søknader om opphold, barnas samvær med far, skilsmisse etc.

Den ene gruppen, de etnisk norske kvinnene, som utgjør ca 34 % av dagbrukerne har i liten grad benyttet seg av botilbudet. De har søkt tilflukt i eget nettverk av familie og venner når de har vært voldsutsatt og/eller truet. Mange har kommet seg ut av det voldelige forholdet, men oppsøker Oslo Krisesenter fordi de trenger hjelp til å bearbeide volden de har vært igjennom. En del kvinner er fortsatt i et voldelig forhold da de kommer til krisesenteret. De trenger hjelp til å kunne bryte ut og å finne nye løsninger. Disse kvinnene benytter seg i hovedsak av dagsenterets samtaletilbud.

Den andre hovedgruppen, er tidligere beboere ved Oslo Krisesenter, hvorav ca 30 % har vært beboere det siste året. Disse kvinnene er i hovedsak minoritetskvinner. De er re-etablert i egen bolig med sine barn, men ofte stigmatiserte etter skilsmisse, og dermed ensomme og uten nettverk etter bruddet med overgriper. De er ofte nyankomne til landet, de har aldri bodd alene uten storfamilien og de har lite kunnskap om norsk kultur og norsk språk. De har et omfattende hjelpebehov lenge etter at de har flyttet ut av Oslo Krisesenter. De trenger særlig hjelp til praktiske ting for å klare hverdagen alene. De benytter seg også hyppigst av nettverkstreffet som er et sosialt tilbud for brukere av Oslo Krisesenter. Det er denne gruppen som har økt i antall fra 2008 til 2012.

6.2 Barn og unge

Det bodde 292 barn på Oslo Krisesenter. Over halvparten av barna var under skolealder. Særdeles få hadde erfaring med norsk språk og kultur. Alle var i forskjellig grad traumatiserte, enten gjennom selv å ha blitt utsatt for vold, eller vært vitne til at mor eller søsken var blitt utsatt for vold av far.

Barneteamet ved Oslo Krisesenter har ansvar for det direkte arbeidet med barna, både for de som bor på krisesenteret og de som har bodd her eller er dagbrukere. Teamet har utarbeidet sin egen faglige tilnærming på bakgrunn av egen erfaring og kunnskap om barn og traumer. Barneteamet ble i 2012 hedret som "Årets sosialarbeider" av Fellesorganisasjonen FO.

Det er utarbeidet en fagperm og et grunnlagsdokument for arbeidet med barn og unge og deres mødre på krisesenteret.

Det er også utarbeidet egne mottaksrutiner for barn, med blant annet fokus på å få til kvalitativt gode samtaler med barn gjennom intern refleksjon og opplæring. Det er også utarbeidet faglige tilnærminger for sikkerhetsplanlegging og strategier for mestring for barn og unge som er utsatt for vold fra sine nærmeste. Det er opprettet flere samtalegrupper for barn, både for de barna som bor på krisesenteret og de som har flyttet ut. I 2012 kunne vi av økonomiske grunner ikke opprettholde barnegruppene for de som har flyttet ut av krisesenteret.

Hovedkontaktene har et utvidet samarbeid med barneverntjenestene i de forskjellige bydelene. Det ble skrevet 90 barnevernmeldinger og svart på 53 anmodninger fra bydelsbarnevernet i 2012. Langt de fleste familiene har allerede en barnevernssak ved en av bydelens barneverntjenester når de søker tilflukt eller hjelp ved Oslo krisesenteret.

Barneteamet samarbeider også med barne- og ungdomspsykiatrien i enkeltsaker, og med barnehager og skoler over hele byen. Det samarbeides også med Barnehuset ved avhør av barn og unge i straffesaker.

Det avholdes individuelle samtaler og gruppesamtaler med barna. I disse samtalene blir volden de har opplevd avdekket og barna får mulighet til å bearbeide traumer knyttet til voldsopplevelser. Det avholdes også ukentlige barnegruppesamlinger og forskjellige aktiviteter som musikkterapi og aktiviteter utenfor huset.

I tillegg til å trygge og stabilisere hverdagen og gi barna mulighet til å være barn og kunne danne nye relasjoner, legges det spesielt vekt på aktiviteter ved ulike høytider og ferier, bursdager og andre ulike sosiale sammenkomster.

Oslo Krisesenter har inngått et samarbeid med Utdanningsetaten, som gjennom Vestre Aker skole bemanner senteret med lærerkrefter til undervisning og leksehjelp for skolebarna.

Oslo Krisesenter disponerer 6 barnehageplasser i St. Hanshaugen bydel. Dette fungerer ikke optimalt, da barnehagene ligger et godt stykke fra Oslo Krisesenter. Mødrene er i tillegg traumatiserte og redd for å gå ut. Det er også fare for kidnapping. Dessuten er 6 plasser for lite i forhold til behovet, da mer enn halvparten av barna, ca 150 som bodde på Oslo Krisesenter i 2012 var i barnehagealder.

Vi var våren 2011 i kontakt med Bydel St. Hanshaugen, som får overført midler til barnehageplasser for barn på krisesenteret, og Byrådsavdelingen for om mulig å tilrettelegge et pedagogisk tilbud på krisesenteret

Behovet for å tilrettelegge et pedagogisk tilbud for barna ved Oslo Krisesenter, har vært et tilbakevendende problem i flere år.

Vi hadde i 2007 planer om oppstart av egen barnehage. Alle formaliteter med godkjenning av helse og barnehagemyndighet er ordnet, men prosjektet er fremdeles stanset, grunnet manglende dispensasjon fra Kunnskapsdepartementet mht kontantstøtteordningen. I 2008 inngikk vi et samarbeid med Storbyavdelingen og Schwensensgate bosenter for å etablere en felles barnehage for oppstart i 2009. Disse barnehageplanene er dessverre også lagt på is grunnet et ikke avklart samarbeid med huseier ved Schwensensgate bosenter.

Arbeidet med å etablere egen barnehage ved Oslo Krisesenter er intensivert i 2012. Det er innsendt søknad om godkjenning av lokalene.

Vi har et utmerket samarbeid med Oslo Røde Kors, som kommer til Oslo Krisesenter og gjør aktiviteter med barna 3 dager i uka.

6.3 Mødre

De ansatte i barneteamet prioriterer miljøarbeid hvor arbeidet med mor og barn er det sentrale. Etter omorganisering i 2012, vil alle ansatte på Bosenteret ha dette familieperspektivet i relasjonsarbeidet med mor og barn. Vi vet at traumatiserte mødre ikke er optimale omsorgspersoner inntil de har fått bearbeidet traumene sine.

Vi har mødre grupper og kurs både for mødre som bor på senteret og for dagbrukere. Innsikt om vold i nære relasjoner og relasjonsbyggende kompetanse er tema for kursene. Kursene behandler også hvordan mødre kan hjelpe barna med reaksjoner etter volden de har opplevd. Det viktige er å støtte mødre slik at de kan være gode autoritetspersoner i sine barns liv. Andre temaer som behandles på kursene er utfordringer knyttet til samværsrett, grensesetting og motivering for omsorgsrollen.

Tendenser

Antall barn på Oslo Krisesenter har i de seneste årene økt. Det samme gjør kunnskapen om hvor skadelig vold i nære relasjoner er for barn. I den nye loven om krisesentre blir det presisert at krisesentrene også skal være krisesentre for barn. Dette har forutsatt en styrkning av den faglige tilnærmingen til barn, unge og deres mødre ved Oslo Krisesenter. Vi skrev i løpet av 2012 90 bekymringsmeldinger til barnevernet. (110 i 2010 og 74 i 2011). Alle bekymringsmeldingene sendt fra Oslo Krisesenter går til undersøkelse i barnevernet. Det er imidlertid med stor bekymring vi ser at fremdeles blir langt de fleste henlagt uten tiltak etter endt undersøkelse. Denne erkjennelsen kombinert med at mange kvinner flytter hjem til overgriper, og at flere av kvinnene har gjentatte besøk på krisesenteret, forteller oss at det er mange barn og unge som lever med daglig vold fra far uten at noen ser eller hjelper dem.

6.4 Funksjonshemmede

Det er tilrettelagt for bevegelseshemmede ved Oslo Krisesenter. Det er innlagt heis, og et rom er tilrettelagt for rullestolbrukere.

I 2012 hadde kun 8 beboere ved Oslo Krisesenter nedsatt funksjonsevne, 5 av disse hadde nedsatt bevegelsesevne. Av dagbrukerne var det 7 kvinner som hadde nedsatt funksjonsevne, hvorav 1 med nedsatt bevegelsesevne.

6.5 Eldre

I 2012 var 7 av beboerne over 50 år, 1 av disse var over 60 år. Blant dagbrukerne var andelen kvinner over 50 år noe høyere, 28 over 50 år, hvorav 7 var over 60 år.

6.6 Kvinner med minoritetsbakgrunn

I Oslo Krisesenters brukergruppe er det en stor andel av kvinner med annen etnisitet enn norsk. Vi har opparbeidet oss god kompetanse gjennom egne erfaringer, prosjekter og ekstern opplæring og veiledning.

Oslo Krisesenter fikk høsten 2005 en økonomisk garanti fra Scheiblers legat til et 2-årig prosjekt – ”Ny i Norge” - for å videreutvikle det metodiske arbeidet for voldsutsatte, enslige kvinner som har kommet til Norge gjennom familiegjenforening. Prosjektet ønsket å sette søkelyset på at disse kvinnene er en meget motivert gruppe, som med relativt enkle midler vil være i stand til å etablere seg i det norske samfunn. Prosjektet belyser samtidig hindringer kvinnene møter når de søker hjelp i hjelpeapparatet. Prosjektrapporten ble ferdigstilt og publisert november 2008.

På bakgrunn av resultater fra dette prosjektet opprettet Oslo Krisesenter i 2008 prosjektet ”Oppfølging av minoritetskvinner”, finansiert av Scheiblers legat. Prosjektet hadde to formål: Å spre kompetansen vi ervervet gjennom ”Ny i Norge” til våre samarbeidspartnere (bydelene), og gjennom dette i samarbeid med bydelene å avgrense ansvarsområder og utvikle gode samarbeidsrutiner for et bedre helhetlig tilbud til kvinnene. Oslo Krisesenter ønsket også å samarbeide med frivillighetssentraler for å kunne engasjere en pool av frivillige som kunne hjelpe våre kvinner med praktiske oppgaver.

Gjennom dette prosjektet er Oslo Krisesenter godt i gang med informasjon om senterets tilbud og invitasjon til samarbeid med ulike samarbeidspartnere og organisasjoner. Vi gir også tilbud om kurs i ulike temaer knyttet til vold og vold i nære relasjoner der dette er ønskelig.

Høsten 2007 åpnet Oslo Krisesenter Bokollektivet, et botilbud til unge minoritetskvinner som er på flukt fra familien grunnet tvang, trusler eller vold, herunder tvangsekteskap, enten før eller etter inngått ekteskap. Målgruppen er kvinner som trenger mer oppfølging og over noe lenger tid enn det krisesenteret normalt er ment å skulle tilby.

I 2009 inngikk Bokollektivet ved Oslo Krisesenter et samarbeid med Ungbo knyttet til oppfølging av unge kvinner, menn og par i samme målgruppe. Prosjektet disponerte ved oppstart 3 leiligheter. Dette prosjektet ble utvidet med 4 leiligheter til 7 leiligheter i 2010. Prosjektet er del av Departementets handlingsplan mot tvangsekteskap. Siden oppstart av Bokollektivet, har ca 120 brukere benyttet seg av tilbudet i bokollektivet og leilighetsprosjektet. (Se egne rapporter.)

Oslo Krisesenter har siden 2005 betjent ROSA telefonen fra kl. 1600 – 0800 alle dager samt alle helger og helligdager. ROSA-telefonen er en akutt krise og

informasjonstelefon hvor kvinner utsatt for menneskehandel, politi og samarbeidsinstanser gis råd og veiledning. ROSA-telefonen er ett av tiltakene som er satt i gang for å bekjempe menneskehandel. 4 av rommene på Oslo krisesenter er øremerket ofre for menneskehandel. I 2008 ble et av disse rommene satt i stand til å huse flere kvinner. Rommet blir benyttet som et akuttrom ved politirazziaer og ved eventuelt andre akutte hendelser. I løpet av 2012 har 26 kvinner benyttet seg av tilbudet ved Oslo Krisesenter.

Daglig leder sitter i Oslo Kommunes TOT- team, tverrfaglig operativt team for denne gruppen.

Oslo Krisesenter har siden 2008 drevet et nettverkstreff for utflyttede kvinner og barn og brukere av Dagsenteret. I 2012 fikk Oslo Krisesenter midler fra Gjensidige Stiftelsen for å utvikle nye tilbud og aktiviteter. Det ble opprettet en friluftsgruppe, et yogatilbud og flere fjellturer med overnatting, i tillegg til de faste ukentlige nettverkstreffene. Det er også blitt holdt kurs og opplæring i å lete etter bolig på nettet.

6.7 Andre prosjekter

"Fengselsprosjekt" finansiert av Justisdepartementet. Målsettingen er å gi et tilbud til voldsutsatte kvinner som sitter i fengsel, og i samarbeid med de ansatte ved Bredtvedt fengsel utvikle gode metoder for å nå denne gruppa, samt å spre kompetanse om vold i nære relasjoner i Kriminalomsorgen. Prosjektets hovedelementer er kurs, samtalegrupper, individuell oppfølging og sosial trening. Prosjektlederne avholder i tillegg kurs om vold og det å være voldsutsatt for ansatte og innsatte.

Daglig leder og seksjonsleder ved dagsenteret sitter i styringsgruppa for prosjektet.

Oslo Krisesenter fikk i 2005 prosjektmidler fra Scheiblers legat til et toårig prosjekt for oppfølging av voldsutsatte kvinner med minoritetsbakgrunn. Erfaringene fra prosjektet var at kvinner ved utflytting fra Oslo Krisesenter sto overfor en rekke utfordringer, som vanskeligheter med å finne bolig, mangel på nettverk og passende fritidstilbud. I 2008 ble det bevilget midler fra Scheiblers legat til et prosjekt med utprøving av en ny form for frivillighet ved Oslo Krisesenter.

Frivillighetsprosjektet gikk ut på å etablere et nettverk av frivillige hjelpere som kunne bistå kvinnene med praktisk hjelp og være med å organisere sosiale tiltak. Dette ble gjort i samarbeid med frivillighetssentralen i St. Hanshaugen bydel. Det ble

samarbeidet om å rekruttere, skolere og veilede frivillige. I dag har Oslo Krisesenter totalt over 100 frivillige, hvorav 20 til 25 til en hver tid er aktive, som hjelper kvinner og barn med praktiske ting i hverdagen.

Frivillige har blitt en viktig del av Oslo Krisesenters virke. De er involvert i mange aktiviteter og det er vanskelig å tenke seg en hverdag uten. Etter endt finansiering, har Oslo Krisesenter forsøkt å legge organiseringen og oppfølgingen av de frivillige inn i den vanlige driften.

6.8 Krisesenter for menn

Krisesenteret for menn OKM, ble opprettet høsten 2010. I 2012 bodde det 26 menn i botilbudet, og det var 323 besøk på dagsenteret for menn. Det er skrevet en egen årsberetning for OKM.

6.9 Oslo Krisesenters plass i tiltakskjeden i Oslo Kommune

I forbindelse med endringen i Lov om krisesentertilbud i kommunene, og kravet om et helhetlig tilbud til gruppen ble det særdeles viktig å definere Oslo Krisesenters oppgaver, og å avgrense og formalisere oppgavene og ansvarsforholdene i forhold til kommunens øvrige hjelpeapparat. Oslo Krisesenter søkte og fikk innvilget midler til et prosjekt for å kartlegge tilbud til voldsutsatte kvinner, barn og menn i Oslo Kommune og å komme med forslag til rutiner og samarbeid mellom de ulike aktørene i kommunen. Prosjektet fikk midler for drift høsten 2010, og det er tatt initiativ til dialogkonferanser med en rekke kommunale samarbeidspartnere.

Det er skrevet egen rapport for prosjektet hvor forslag til samarbeid med andre instanser er foreslått.

I 2012 har samarbeidet med bydelenes NAV kontorer og Barneverntjenester vært prioritert. Det er avholdt et dialogmøte med bydelenes NAV - ledere hvor brukergrupper, samarbeid og rutiner ble drøftet. På bakgrunn av dette møtet ble det besluttet at et Navkontor og Krisesenteret skulle utarbeide forslag til rutiner for videre drøfting med de resterende NAV - lederne. Arbeidet er påbegynt, men grunnet tidspress ikke ferdigstilt.

Daglig leder og seksjonsleder ved Oslo Krisesenter har i høst sittet i en arbeidsgruppe sammen med representanter fra fire bydeler og BFE for å utvikle en Oslostandard for samarbeid mellom Bydelenes barneverntjenester og Oslo Krisesenter. Dette arbeidet er ferdigstilt og er sendt byrådsavdelingen for behandling.

7. utfordringer

7.1 utfordringer knyttet til kvinner med minoritetsbakgrunn, funksjonshemmede, eldre og barn 2008-2012

Kvinner med minoritetsbakgrunn

Andelen av Oslos befolkning med en annen etnisk bakgrunn enn norsk er økende, nesten 30 % av Oslos befolkning har en annen etnisk bakgrunn enn norsk. En av Oslo Kriसेnters store utfordringer er å møte endringen i befolkningssammensetningen, og samtidig gi et godt tilbud til både minoritetskvinner og etnisk norske kvinner.

De senere årene har andelen minoritetskvinner som søker tilflukt på Oslo Kriसेnters bosenter vært stabilt, ca 85 %. I tråd med dette har Oslo kriसेnter måttet fokusere på nye problemområder. Tvangsekteskapsproblematikk, nyankomne kvinner som har kommet til landet gjennom familiegjening etter arrangerte ekteskap og kvinner og barn utsatt for menneskehandel er eksempler på dette. Kvinner med annen etnisitet enn norsk mangler som regel nettverk i Norge, og har i motsetning til etnisk norske kvinner ingen å gå til i krisesituasjoner. En ny gruppe voldsutsatte kvinner og barn vi har møtt og gitt tilbud til det siste året er kvinne- og barne bortføringsaker, hvor kvinner og deres barn blir sendt tilbake til hjemlandet, fratatt pass og dumpet der. Vi har et samarbeid med Imdi og de Norske ambassadene rundt dette problemområdet.

Selv om både etnisk norske og kvinner med annen etnisk tilhørighet enn norsk har mange sammenfallende behov, er det nødvendig å differensiere tilbudet. Etnisk norske kvinner har venner og familie i Norge, og har derfor andre alternativer i en krisesituasjon, enn å søke tilflukt på et kriसेnter. I tillegg har disse kvinnene ofte jobb og nettverk og har lettere for å reetablere seg. Allikevel er de sårbare i intime relasjoner. De trenger hjelp til å bearbeide traumer, bli sterke nok til å komme ut av voldsforhold, og å mestre eget liv etter å ha vært utsatt for vold. I denne sammenhengen er det viktig å framheve at 2 av 3 kvinner som drepes av sine partnere eller eks partnere er etnisk norske.

Kvinner med annen etnisitet enn norsk, har andre og mer omfattende problemer. I mange tilfeller mangler de det norske språket og en grunnleggende kjennskap til det norske samfunnet, og mange vet ikke noe om sine rettigheter i Norge. De makter ikke å finne et eget sted å bo uten hjelp, og de har vansker med å re-etablere seg og mestre det å bo alene. Re-integreringen av disse kvinnene er mer omfattende enn med de norske kvinnene. Dette forsterkes gjennom boligstrukturen og boligkostnadene i Oslo, og at disse kvinnene ofte mangler kunnskap om økonomistyring og mangler egen kapital for å få innpass på boligmarkedet.

Funksjonshemmede og eldre brukere

Andelen funksjonshemmede og brukere over 50 år er lav. Det er imidlertid ingen grunn til å tro at kvinner i disse gruppene er mindre utsatt for vold enn yngre og funksjonsfriske kvinner. Å nå disse kvinnene med informasjon og hjelp er en utfordring.

Barn

Antall barn på Oslo krisesenter øker. Av de 292 barna som bodde på Oslo Krisesenter i 2011 var mer enn halvparten under skolealder. Det betyr at de befinner seg 24 t i døgnet på krisesenteret. Det er et stort behov for et pedagogisk tilbud til disse på dagtid, både for deres egen del, men også for deres mødre som da kan ha noe tid for seg selv, og tid til møter, avhør, med mer.

Langt de fleste av kvinnene som flyttet ut fra krisesenteret i 2012, flyttet ikke ut i permanent bolig, men i forskjellige midlertidige botilbud, ofte privat. Allikevel er det flere barn som flytter med sine mødre vekk fra overgriper, enten til egen ny bolig; 66 i 2012 mot 48 barn i 2011. Videre flyttet 43 barn i 2012 mot 28 barn i 2011 tilbake til eget hjem etter at overgriper var flyttet ut. 30 barn i 2012 mot 51 barn i 2011 flyttet med mor direkte tilbake til overgriper, de resterende barna flyttet med mor til forskjellige midlertidige botilbud, hvorav 56 barn i 2012 mot 37 barn i 2011 flyttet med mor i offentlig regi, enten gjennom NAV eller barnevern. De resterende barna flyttet med mor til forskjellige private ordninger som familie og venner. Det er disse barna og de som sammen med mor flytter direkte tilbake til overgriper som etter all sannsynlighet kommer tilbake til krisesenteret.

Vi ser også at langt de fleste barna har samvær med sine fedre. Vi ser også hvor angstykt dette er for barna og deres mødre.

Vi sendte i 2012 90 barnevernmeldinger til bydelsbarnevernet, og svarte på 53 anmodninger om opplysninger fra Barnevernet. Alle meldingene ble også i år undersøkessaker, men som tidligere år ble mange av meldingene etter endt undersøkelse henlagt uten tiltak. Dette kan ha forskjellige årsaker, at barnevernet ikke greier å avdekke volden mor og barn har vært utsatt for, eller at mor takker nei til tiltak fra barnevernet ved endt undersøkelse. For barna som lever i vold er ikke dette godt nok.

Grunnen til at kvinnene flytter tilbake til overgriper er sammensatt, hvorav vanskeligheten med å finne egen bolig antakelig er den største. Andre årsaker er at det er vanskelig å sende barna til overgriper uten å kunne ha kontroll, i tillegg til at det er vanskelig å mestre store barneflokker alene.

Vi ser at det er et stort behov for et differensiert dagtilbud i form av individuelle samtaler og oppfølging i grupper til barn og unge som har vært utsatt for eller har vært vitne til vold. Dette har av økonomiske grunner ikke vært prioritert i 2012.

7.2 Løsninger tilknyttet kvinner med minoritetsbakgrunn, funksjonshemmede, eldre og barn

2008-2012

Kvinner med minoritetsbakgrunn

For å imøtekomme minoritetskvinnenes behov for hjelp, er det nødvendig med et nært samarbeid med bydelenes hjelpeapparat, hvor ansvarsfordelingen mellom Oslo Krisesenter og det øvrige hjelpeapparatet er tydelig definert.

Av våre statistikker ser vi at det bare er politiet som i betydelig grad henviser brukere til oss. Mange av kvinnene som får hjelp av Oslo Krisesenter har levd med vold i flere år før de får hjelp, de lever isolert og blir kontrollert av sine menn. Vår erfaring med denne målgruppen tilsier at de vet svært lite eller ingenting om sine rettigheter. Det er særdeles viktig at lavterskeltilbudet i bydelene som helsestasjonene, fastlegene, barnehagepersonell, NAV- ansatte og andre er bevisst dette, slik at vold i nære relasjoner blir avdekket og tiltak igangsatt før det går så langt at politiet blir involvert. Mer enn hver 4. kvinne som søker tilflukt ved Oslo Krisesenter har levd med vold i mer enn 5 år før hun får hjelp. Dette er en reduksjon fra i fjor, hvor hver 3. kvinne som fikk beskyttelse hadde levd med vold i mer enn 5 år.

10 % av kvinnene som søkte tilflukt på Oslo Krisesenter i 2012 flyttet direkte tilbake til overgriper. De resterende 90 % forsøker å re-etablere seg på forskjellig vis. Antall kvinner som flytter til diverse midlertidige botilbud er økende også i år. Det er grunn til å tro at veien fra midlertidige ordninger og hjem til overgriper er kort. Hver 4. kvinne som søkte tilflukt på Oslo Krisesenter i 2012, hadde søkt tilflukt på Oslo Krisesenter før.

Dette er i hovedsak motiverte kvinner som har forsøkt å greie seg alene med sine barn, men som ikke har mestret dette alene, og som bl a på bakgrunn av press fra familie har flyttet tilbake til sine og sine barns overgripere.

Det er i 2012 utarbeidet en samarbeidsrutine mellom Bydelenes barneverntjenester og Oslo Krisesenter. Vi håper at denne vil kunne regulere samarbeidet rundt de voldsutsatte, slik at kvinner og barn får den hjelp de har rett på etter lovverket. Vi har tro på at denne rutinen vil bedre tilbudet til gruppen, og gi mer likeverdig hjelp.

En av de største utfordringene i Oslo er et boligmarked med for få leiligheter til leie i forhold til behov, og høye utleiepriser.

Etter Lov om sosiale tjenester er NAV-kontorene ikke forpliktet til å skaffe annet enn midlertidig bolig til brukergruppen. De midlertidige boligene som NAV-kontorene framskaffer er som regel hospits, hvilket er særdeles lite egnet for voldsutsatte kvinner og deres barn. Vi aner også en uenighet mellom bydelenes barneverntjenester og sosialtjenester om hvem som skal ha ansvaret for tiltak etter utflytting fra Oslo Krisesenter. Det er således ingen som ser det som sitt ansvar å hjelpe voldsutsatte kvinner med å finne et permanent bosted i Oslo Kommune.

På bakgrunn av dette, vil initiativet for gjensidig informasjon, samarbeid og avgrensning med det øvrige hjelpeapparatet intensiveres ytterligere i 2013.

En av Oslo Krisesenters visjoner har vært at det etableres flere ulike typer overgangsboliger, hvor Oslo Krisesenter og samarbeidspartnere samarbeider for å imøtekomme kvinnenens behov i re-etableringsfasen. Den ideelle situasjonen er at kvinnene bor på krisesenteret kun i den akutte fasen, som vi på bakgrunn av erfaring har definert som ca 4 uker. Når kvinnene er stabilisert og trusselbildet redusert, bør kvinnene og deres barn flytte ut, enten i egen leilighet eller til en overgangsbolig sammen med andre inntil hun mestrer å bo alene. Oslo Krisesenter vil da kunne opprettholdes som et akutt lavterskel botilbud for voldsutsatte kvinner og deres barn. Kvinner og barn kan komme tilbake til Oslo Krisesenter som dagbrukere for å få hjelp til å bearbeide sine voldsopplevelser, enten individuelt eller i gruppe med andre. På bakgrunn av dette inngikk Oslo Krisesenter i 2011 en intensjonsavtale med Rachel Grepp heimen for å realisere et slikt tilbud. Rachel Grepp heimen ble i 2012 slått konkurs, så dette samarbeidet ble ikke realisert. Vi henvendte oss i den forbindelse til Byrådsavdelingen for å drøfte eventuelle samarbeidsformer for bruk av bygningene, men dette ble avslått.

Det ble i 2009 underskrevet en intensjonsavtale med Storbyavdelingen, Schwensensgate bosenter om et samarbeid knyttet til minoritetskvinner med barn fra Oslo Krisesenter. Samarbeidet har dessverre ikke fungert optimalt blant annet fordi Schwensensgate bosenter ikke har hatt ledig kapasitet når bydelene har hatt behov for midlertidig bolig til kvinner og barn som har bodd på Oslo Krisesenter.

I forbindelse med prosjektet "Oslo Kriresenteres plass i tiltakskjeden i Oslo Kommune" er det på initiativ fra Oslo Kriresenter utarbeidet en samarbeidsavtale mellom kvinnen, NAV-kontorene og Oslo Kriresenter. Samarbeidsavtalen klargjør forventninger, og ansvarliggjør de ulike partenes arbeidsoppgaver og tidsfrister. Boligframskaffelse er en sentral del av denne samarbeidsavtalen. Det er meget variert hvordan samarbeidet med de forskjellige bydelene og Navkontorene fungerer.

Vi vil i 2013 prioritere å få ferdigstilt en samarbeidsavtale også med Bydelenes NAVkontor. Et konkret forslag til samarbeidsavtale er under utarbeidelse. Vi håper å få ferdigstilt og implementert denne i løpet av 2013.

Et differensiert dagsenter ville kunne gi et godt tilbud til alle voldsutsatte kvinner og deres barn, både de med annen etnisk bakgrunn og de etnisk norske kvinnene. God kunnskap om egne rettigheter står sentralt for alle kvinner etter å ha levd i et voldsforhold. Det er inngått et samarbeid med JURK som tilbyr rettighetskurs om norsk rett i forhold til opphold og om barn/samvær til våre brukere. Det vil være nødvendig å sette i gang flere tiltak for å nå fremmedspråklige kvinner og opplyse om krisesenterets tilbud.

I dette fremtidsbilde har vi også i nært samarbeid med bydelene utviklet et godt og variert tilbud til barn og unge som har vært utsatt for eller har vært vitne til vold, også de barna som fortsatt bor sammen med overgriper.

Mange kvinner opplever isolasjon og håpløshet etter å ha flyttet ut fra krisesenteret og inn i ny bolig. Dagtilbudet er forsterket for å imøtekomme denne gruppen med forskjellige tilbud for å etablere nettverk og å øke kunnskapen om det norske samfunnet. Det er i denne sammenhengen etablert 3 dager med "praktisk time" og tre timer med advokatvakt en dag i uken.

Dette arbeidet videreføres i 2013.

Funksjonshemmede og eldre

Det er en utfordring for oss å nå funksjonshemmede og eldre kvinner med informasjon. Oslo Kriresenter satser på aktiv informasjonsvirksomhet særlig rettet mot disse gruppene kvinner, slik at de blir kjent med tilbudet og kan benytte seg av det på linje med andre grupper. Oslo Kriresenter opprettet i 2010 et samarbeid med Vern for eldre. Dette samarbeidet vil videreføres også i 2013.

Barn

For å kunne prioritere arbeidet med barna ved Oslo Kriresenter, ble det i 2009 opprettet en ny seksjonslederstilling med ansvar for alt arbeid med barn. Det ble i løpet av 2009 også utarbeidet rutiner for arbeidet med barn og unge på Oslo Kriresenter. Som følge av endringen i Lov om krisesentertilbud i 2010 ble antall ansatte med ansvar for barn og unge ved Oslo Kriresenter økt.

I 2011 ble det utarbeidet et grunnlagsdokument og en fagperm for arbeidet med barn og deres mødre ved Oslo Krisesenter. Arbeidet med barn og morsrollen har vært et hovedfokus på Oslo Krisesenter i planperioden. Det ble i 2011 utarbeidet en brosjyre for barn med informasjon om hva de kan forvente seg når de bor på Oslo Krisesenter. Informasjonen i brosjyren blir formidlet med tegninger, slik at budskapet blir forstått uansett alder og språk.

I 2012, ble barneteamet innlemmet i Bosenteret med samme leder. Vi har startet prosessen med å møte kvinner og barn som en familie, men allikevel gi dem det likeverdige og differensierte tilbudet som loven krever.

Det gode samarbeidet med Utdanningsetaten om undervisning av barn og unge i skolealder ved Oslo Krisesenter gjennom lærere ved Vestre Aker skole fortsetter. Vi ønsker i tillegg å etablere et pedagogisk tilbud for barn under skolealder på Oslo Krisesenter. Disse har i dag ikke et tilbud på dagtid bortsett fra å være sammen med mor. Mor er i tillegg opptatt med en rekke praktiske ting som legebesøk, avhør, møte på sosialkontor og barnevernkontor. De færreste av disse barna har norsk språk, og de fleste har lite sosial trening. De er traumatisert etter å være utsatt for vold eller vært vitne til at mor har blitt utsatt for vold. Et pedagogisk tilbud i en eller annen form på Oslo Krisesenter til disse barna ville være uvurderlig både på kort og lang sikt. Det ble i 2011 tatt et initiativ med bydel St. Hanshaugen for å finne mulige løsninger på dette problemet. St. Hanshaugen bydel får kr 300 000 til et pedagogisk tilbud for barn som bor midlertidig på Oslo Krisesenter. Vi kan disponere 6 barnehageplasser i bydelen, men disse blir ikke brukt, blant annet av sikkerhetsmessige årsaker. Det er kommet oss for øret at disse midlene er overført Oslo Krisesenter i 2013.

Vi har i løpet av 2012 sendt inn søknad om godkjenning av egen barnehagedrift ved Oslo Krisesenter. Vi regner med å ferdigstille et pedagogisk tilbud ved senteret i løpet av 2013.

Et utvidet samarbeid med bydelenes barneverntjenester har vært høyt prioritert i planperioden. Langt de fleste barn som bor på krisesenteret er i kontakt med barnevernet enten fra før, eller mens de bor på krisesenteret. Ansatte ved Oslo Krisesenter skriver mange barnevernmeldinger hvert år, alle meldingene går til undersøkelse, men blir som regel henlagt uten tiltak etter endt undersøkelse. Dette er, og har vært bekymringsfullt over tid. Vi ser i tillegg, at en økende andel kvinner kommer tilbake, og ber om beskyttelse på nytt fra Oslo Krisesenter. Det betyr at et økende antall barn bor sammen med voldsutøver. Deres håp om et bedre liv, og deres tillit til at voksne kan hjelpe, blir svekket.

Samarbeidet mellom Oslo Krisesenter og bydelsbarnevernet vil i 2013 bli intensivert på bakgrunn av utarbeidet samarbeidsavtale mellom Oslo Krisesenter og bydelsbarnevernet i Oslo. Samarbeidsavtalen regulerer både samarbeidet når mor og barn bor på krisesenteret, og med oppfølgingstiltak av mor og barn etter utflytting fra krisesenteret.

Det siste året har flere fedre fått besøksforbud i forhold til sine barn, og ikke bare i forhold til sin partner. Dette utgjør en sikkerhet for mor og barn, slik at de kan bevege seg mer fritt uten så stor redsel for overgriper.

Langt de fleste barn som har bor og har bodd på Oslo Krisesenter, har samvær med sine fedre. For mange av barna og deres mødre er dette svært problematisk. Mødre må overlate sine barn til voldsutøveren, og barna blir overlatt til overgriperen uten tilsyn. Det kan virke som om hensynet til fedrene står sterkere enn hensynet til mødrene og barna i disse barnefordelingssakene. Vi ser at mødrenes mangel på mulighet til å beskytte sine barn gjennom manglende kontroll i disse samværssituasjonene, er en medvirkende årsak til at hun flytter hjem til overgriper. Vi vil utvide vårt samarbeid med familievernkontorene for å belyse og medvirke til at barnets beste blir satt i sentrum ved mekling om samvær. Forslag til endring i Lov om barn og foreldre når det gjelder dette, er et skritt i riktig retning for å avhjelpe denne problematikken.

Vi ser også at ansatte ved Oslo Krisesenter kan være en større pådriver for bistandsadvokater for å sikre at barn også får den voldsoffererstatningen de er berettiget etter norsk lovverk.

7.3 utfordringer knyttet til samarbeid med vertskommune

Fra 1.januar 2010 ble Lov om Krisesentertilbud i kommunene endret:

§ 1 Formål

Kommunen plikter å sikre et godt og helhetlig krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner.

§ 2 Krav til krisesentertilbudet

Kommunen skal sørge for et krisesentertilbud til kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner, som har behov for rådgivning eller et trygt og midlertidig botilbud. Tilbudet skal gi brukerne støtte, veiledning og hjelp til å ta kontakt med andre deler av tjenesteapparatet og skal omfatte:

- a) Lavterskel, gratis helårs døgnåpent, trygt midlertidig botilbud
- b) Gratis dagtilbud
- c) Gratis råd og veiledning pr telefon
- d) Oppfølging i reetableringsfasen

§ 3 Individuell tilrettelegging av tilbudet

Kommunen skal så langt det lar seg gjøre

- Tilrettelegge for brukernes individuelle behov
- Sørge for å ta vare på barn på en god måte som er tilpasset deres særlige behov

- Sørge for at barn får oppfylt de rettigheter de har etter annet regelverk
- Sørge for at brukerne av bo og dagtilbudet får tilgang til kvalifisert tolk ved behov
- Sørge for rutiner for kvalitetssikring, bestilling og betaling av tolketjenester

§ 4 Samordning av tjenester

Kommunen skal sørge for at kvinner, menn og barn som er utsatt for vold eller trusler om vold i nære relasjoner får en helhetlig oppfølging gjennom samordning av tiltak mellom krisesentertilbudet og andre deler av tjenesteapparatet.

Tilbud og tjenester etter denne loven kan inngå som ledd i samordning av en individuell plan etter annen lovgivning, jfr Sosialtjenesteloven § 4-3 a, Pasientrettighetsloven § 2-5, psykisk helsevernlov § 4-1 og lov 19.november 1982 nr 66, om helsetjenester i kommunene § 6-2 a.

Presiseringer knyttet til loven:

BLD har i rundskriv presisert vold i nære relasjoner til også å inkludere ofre for tvangsekteskap, kjønnslemlestelse, voldtekt og menneskehandel.

Lavterskel defineres som at brukere kan henvende seg direkte uten timeavtale eller henvisning. Ofre for vold kan oppsøke et hvilket som helst krisesentertilbud, uavhengig av oppholdsstatus og hvor vedkommende er folkeregistrert.

Tilbudet skal gi brukerne støtte, veiledning og hjelp til å ta kontakt med andre deler av hjelpeapparatet, også det å gi informasjon om andre krisesentre. Slik støtte, veiledning og tilrettelegging må ikke tolkes som plassering. Det er brukeren som avgjør om han eller hun ønsker å reise til et annet tilbud. Den samme tolkningen legges til grunn for ofre for menneskehandel

Krisesentertilbudet kommer ikke inn under refusjonsreglene i sosialtjenesteloven. Kommunene står imidlertid fritt til å inngå avtaler om refusjon seg i mellom.

Oslo kommune består av 15 bydeler, som i en eller annen grad er ulikt organisert. Bydelene har også forskjellige oppfatninger og forventninger til Oslo Krisesenters arbeidsoppgaver og ansvar. Oslo Krisesenters ansatte bruker mye av sin arbeidstid på å informere om, diskutere og avklare ansvar med ansatte i bydelene.

Oslo Krisesenter er det eneste tilbudet som er opprettet utelukkende for voldsutsatte kvinner, menn og deres barn i Oslo. Krisesenteret inngår som et viktig ledd i kommunens tilbud om akutt hjelp til voldsutsatte. Endringen i Lov om krisesentertilbudet styrker behovet for å definere og formalisere Oslo Krisesenters plass i tiltakskjeden

Oslo Kommune har også en stor utfordring med hensyn til departementets definering av lavterskel, fordi kvinner og menn selv kan velge hvilket krisesenter de skal kunne

søke tilflukt til. Oslo by er i en særstilling, da mange ønsker å flytte hit, mange utenbys fra ønsker derfor å bo på Oslo krisesenter. Det at krisesentertilbudet ikke kommer inn under refusjonsreglene i sosialtjenesteloven, vanskeliggjør dette ytterligere. Kvinnene blir ikke gitt den hjelp de har krav på i Oslo, da bydelene anser dette som hjemmekommunen sitt ansvar.

7.4 utfordringer knyttet til samarbeid med skandinaviske krisesentre/organisasjoner

Oslo Krisesenter samarbeider med andre krisesentre i Norge og Skandinavia ved behov. Vår paraplyorganisasjon, Krisesentersekretariatet samarbeider med andre organisasjoner i Skandinavia. Oslo Krisesenter har faglig utveksling med andre skandinaviske krisesentre ved deltakelse på Nordiske konferanser og seminarer.

7.5 Særlige utfordringer og løsninger i 2013

Intern organisering

Etter at loven kom i 2010, har Oslo Krisesenter hatt et økende antall henvendelser fra samarbeidspartnere for plassering av kvinner og barn som ikke er i krisesenterets målgruppe. Dette kombinert med etableringen av OKM, krisesentertilbudet for menn hvor det av sikkerhetsmessige grunner er essensielt at vi mestrer å treffe riktig målgruppe, å gi truede voldsutsatte kvinner, barn og menn et botilbud ved Oslo Krisesenter. I 2011, hadde vi ca 200 mottakssamtaler i måneden. I begynnelsen av 2012, økte antall henvendelser til 250 i måneden.

Vi startet derfor 2012 med en forsøksperiode med ny organisering. Vi ville etablere et eget mottaksteam med egen leder. Mottaksteamets skulle ha spesialkompetanse på kartlegging, brukernes rettigheter og det resterende hjelpeapparatet i kommunen.

Mottaksteamet skulle også sikre at rette instanser var koplet på brukerne, slik at ansatte på bosenteret for kvinner og barn og også OKM kunne konsentrere seg om miljøarbeidet. Samtidig etablerte vi Bosenteret for kvinner og barn, med en leder, hvor barne- og familieperspektivet skulle stå sterkt i miljøarbeidet

Forsøket skulle i første omgang vare i 3 mnd, med en eventuell forlengelse i 6 mnd, før vi eventuelt etablerte ny organisering som permanent ordning fra høsten 2012.

Forsøket ble gjennomført i samarbeid med Oslo Krisesenters fagforeninger.

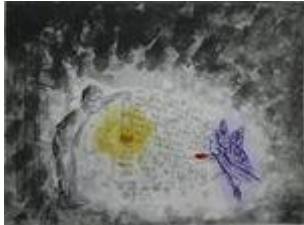
Ny organisering fikk konsekvenser for ansattes arbeidskontrakter og medførte endring av turnus.

Vi regnet med at denne organiseringen ville sikre et mer likeverdig tilbud, at vi ga riktig hjelp til riktig bruker, og at vi kunne gi et bedre kvalitativt botilbud til kvinner, menn og barn.

Den nye organiseringen har fungert bra, og vi håper å kunne gjøre den permanent i 2013. Av økonomiske grunner har vi sett oss nødt til å fjerne leder fra mottaksteamet.

Teamet er nå direkte underlagt leder for Bosenteret sammen med Barneteamet og hovedkontakter for kvinner.

Vi vil også i 2012 arbeide for et mer utadrettet krisesenter med varierte tilbud på dagsenteret. Dette for best mulig å ivareta kvinner og barn etter utflytting, men også for å sikre et tilbud til de norske kvinnene, som ikke i så stor grad bruker bosenteret.

Tendenser og mulige løsninger

Vi ser med stor bekymring på den økende tendensen til at kvinner og barn kommer tilbake til Oslo Krisesenter etter å ha flyttet hjem til overgriper. Hele 25 % av kvinnene som søkte tilflukt på Oslo Krisesenter i 2012, hadde søkt tilflukt hos oss før. Dette har etter vår erfaring en klar sammenheng med problemet med å framskaffe permanent bolig etter utflytting fra krisesenteret. Etter vår erfaring er det de som flytter over i midlertidige private ordninger, uten oppfølging fra hjelpeapparatet, som ikke ser noen annen løsning enn å flytte hjem igjen til overgriper.

Vi ser også med økende bekymring at barnevernmeldinger sendt fra Oslo Krisesenter, alle er alvorlige nok til å gå til undersøkelse, men at fremdeles mange blir henlagt uten tiltak etter ferdigstilt undersøkelse. Noe av årsaken til at meldingene blir henlagt, er at mor takker nei til tiltak. Vi tror at et samarbeid mellom Oslo Krisesenter og bydelsbarnevernet både mens kvinner og barn bor hos oss, men også et samarbeid rundt oppfølgingstiltak etter utflytting ville ha hjulpet barneverntjenestene til å komme i posisjon for å se volden barna lever i, men også i posisjon til mor, slik at hun vil velge den hjelpen fra barnevernet som hun og barna trenger. Dette arbeidet regner vi med vil gå mye lettere etter implementeringen av samarbeidsavtalen mellom Bydelsbarnevernet og Oslo Krisesenter.

Vi håper å kunne gjenopprette et dagtilbud til voldsutsatte barn i 2013. Dette har blitt nedprioritert i 2012 av økonomiske grunner.

Barn som tvinges til å ha samvær med voldsutøver mot sin vilje er en tendens ansatte ved Oslo Krisesenter blir mer og mer oppmerksom på. Det er gjennomført et samarbeid mellom Familievernkontorene og Oslo Krisesenter i 2012, både for direkte arbeid med brukerne, men også for gjensidig kompetanseheving av ansatte. Dette samarbeidet videreføres i 2013.

Vi regner med å etablere et eget pedagogisk tilbud for barn under skolealder ved Oslo Kriesesenter i løpet av 2013.

Oslo Kriesesenters plass i tiltakskjeden i Oslo Kommune

Et utvidet samarbeid mellom Oslo Kriesesenter og bydelenes hjelpetjenester vil også i 2013 ha høyeste prioritet. Arbeidet med dialogkonferansene vil fortsette.

Målet med dialogkonferansene er gjensidig informasjon, avklaring av forventninger og ansvarsområder mellom Oslo Kriesesenter og forskjellige samarbeidspartnere i kommunen.

Vi ser fram til implementeringen av samarbeidsrutinene med Barneverntjenesten og vil igjen initiere samarbeidsrutiner med NAV i 2013.

Det ble i 2012 bestemt at Oslo Kriesesenter skulle konkurranseutsettes fra 2014. Frist for anbudet er satt til 8.mars 2013. En utarbeiding av et slikt anbud vil ha høyeste prioritet i vårens arbeid.

Oslo krisesenter 4.februar 2013

Anne-Lise Ringerike

Rachel Eapen Paul

Linda Tørud Pettersen

Line Jenssen

Ragnhild Hennum
Styreleder

Inger-Lise W Larsen
Daglig leder